

Zygmunt Ziątek

"Powstanie styczniowe w
pamiętnikarstwie chłopskim i
ludowym", Krzysztof
Dunin-Wąsowicz, "Przegląd
Humanistyczny", T. 16 (1972), nr 2 :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/45, 186

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ TYNECKI Jerzy: Kraków i Polesie. Krakowskie studia /1897-1895/ Tadeusza Micińskiego w świetle jego korespondencji. "Prace Polonistyczne". S. 28:1972 s. 127-153.

Artykuł, oparty na nie drukowanej korespondencji Micińskiego z jego narzeczoną Marią Dobrowolską, przedstawia widzianą oczami pisarza atmosferę kulturalno-polityczną ówczesnego Krakowa. Jest też próbą uchwycenia procesu ścierania się w świadomości Micińskiego /oraz odbicia w jego decyzjach życiowych i twórczości/ wpływów tej atmosfery z doświadczeniami wyniesionymi z kontaktów z postępowymi kołami inteligentkiej młodzieży warszawskiej /m.in. z Ignacym Radlińskim/ i z oddziaływaniem ideowym środowiska poleskiego, z jego specyficznymi opozycjami i kontrastami kulturalnymi. Zestawienie z doświadczeniami ideowymi Radlińskiego wyniesionymi z tych samych środowisk pozwoliło autorowi na uchwycenie i wyeksponowanie tego, co indywidualne w doświadczeniach Micińskiego.

BP/45/83

H.F.

/II/ DUNIN-WĄSOWICZ Krzysztof: Powstanie styczniowe w pamiętnikarstwie chłopskim i ludowym. "Przegląd Humanistyczny" R. 16:1972 nr 2 s. 35-66.

Lektura pamiętników chłopskich pozwala autorowi stwierdzić, że powstanie styczniowe było ważnym momentem dla rozwoju świadomości narodowej powstaniowego i popowstaniowych pokoleń wsi polskiej. Cztery zachowane we fragmentach i odpisach pamiętniki chłopów - uczestników wojny partyzanckiej - świadczą o rozumieniu przez nich celów powstania, choć - zgodnie z typem ludowego pamiętnikarstwa - odznaczają się powściągliwością w przedstawianiu uczuć i przeżyć autorów. Pewna obojętność na tradycję powstańczą w pokoleniu następnym, tłumacząca się niechęcią do szlachty i tradycji "pańskich", jest przejściowa - znika po podjęciu przez samodzielny ruch ludowy akcji uświadamiania politycznego.

BP/45/84

Z.Z.